

Uvodnik

Zrinka Mileusnić

V pričujoči tematski številki revije *Studia Universitatis Hereditati* (letnik 5, številka 1, 2017) smo si zastavili številna vprašanja, povezana s kulturno dediščino in kulturnim turizmom. Takrat smo se spraševali, kakšno je stanje na področju povezovanja med varovanjem in promocijo kulturne dediščine in turizma. Zanimalo nas je, kako medsebojno sodelujeta, kako delujeta in kako se nadgrajujeta, kje so pasti in ovire ter kako jih lahko premostimo in tvorno sodelujemo, predvsem v dobro in v interesu javnosti.

S prvo številko petega letnika revije smo poslegli nekoliko globlje in smo na obeh področjih poskušali raziskati bolj specifične teme. Prispevki, ki jih tokrat predstavljamo, se nanašajo na podvodno dediščino in njeno promocijo na področju turizma, kakor tudi na turistične produkte, ki temeljijo na podvodni dediščini. Zato smo tematsko številko naslovlili **PODVODNA DEDIŠČINA IN TURIZEM**.

Podvodna kulturna dediščina ponuja izjemne možnosti na različnih področjih. Najbolj dostopna in poznana je strokovnjakom, ki jo raziskujejo z namenom razvoja znanosti o človeški preteklosti, kot tudi z namenom izobraževanja javnosti. Žal pa je, zaradi specifičnega okolja, za preostali del javnosti velikokrat skrita in posledično nedostopna, kar v veliki meri vpliva tudi na nizko ozaveščenost o njenem pomenu. Večkrat so podatki o podvodni kulturni dediščini (delno) dostopni le v muzejskih ustanovah, medtem, ko njeno spoznavanje na terenu ponu-

ja dodatne vsebine rekreativnim dejavnostim, predvsem potapljaškim programom, obogatitev obstoječih ali razvoj novih produktov kulturnega turizma, doživljajsko izkušnjo in navsezadnje tudi vpliv na izboljšanje trajnostnega razvoja posameznih destinacij.

Z zbranimi razpravami smo poskušali osvetliti vrsto omenjenih možnosti, ki jih ponuja podvodna kulturna dediščina. Prispevki obravnavajo več vidikov podvodne kulturne dediščine kot so: mednarodni in nacionalni zakonski okvirji, razvojne in varstvene možnosti in strategije, različni vidiki promocije, vključevanje podvodne dediščine v produkte kulturnega turizma, trženje kulturne dediščine, analize ciljne publike in potencialnih uporabnikov produktov, ki vključujejo podvodno kulturno dediščino in primeri že obstoječih dobrih praks. Skozi našete teme so predstavljeni tudi obstoječe in morebitne ovire ter predlogi za njihovo reševanje.

Večina objavljenih prispevkov je bila predstavljena širši javnosti na mednarodni konferenci v Kopru s katero se je zaključil mednarodni projekt ATAS – Ancient traps of Adriatic Sea/Antične pasti jadranskega morja. Projekt je bil financiran s strani EASME (*Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises of the European Commission*) v okviru programa *Implementation of the European Maritime and Fisheries Fund Work 2015* na temo *Thematic tourist routes on underwater cultural heritage*. Izvajali so ga sodelavci Inštituta za arheologijo in dediščino Fakultete za humansitične študije Univer-

ze na Primorskem, kot upravljavci Arheološkega parka Simonov zaliv v izoli in pridruženi člani UNESCO UNITWIN mreže za podvodno dediščino. Z objavo prispevkov želimo javnosti omogočiti vpogled v sedanje stanje in možnosti ter olajšati delovanje na področju ozaveščanja javnosti o pomenu podvodne kulturne dediščine z njeno integracijo v ponudbo kulturnega turizma.

hereditati